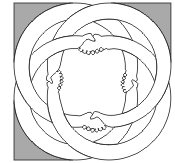

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
ЗГ-60 /12
27.03.2012.год.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

На основу овлашћења из члана 22.Одлуке о заштитнику грађана („Службени лист Града Ниша“, бр. 2/2011), да поред покретања и вођења поступка контроле, овај орган пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета о питањима из своје надлежности делује у циљу унапређења рада органа управе и јавних предузећа и унапређења заштите људских права, по притужби Д. М. из Ниша, ул. М. Л. 61/12, заштитник грађана

У т в р њ у ј е

У раду Управе за образовање, културу, омладину и спорт постоје недостаци који су проузроковали повреду принципа добре управе на штету М. Д. из Ниша, услед пропуста који је учињен на уштрб начела заштите права грађана, делотворности, сразмерности и равноправног третмана, на тај начин што:

-није третирала захтев притужиоца и Савеза естрадно-музичких уметника Србије из 1998.год. за плаћање доприноса за социјално осигурање самосталног уметника, а у складу са тада важећом Одлуком о плаћању доприноса за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање самосталних уметника и Правилником о условима и критеријумима за ово плаћање, нити о истом одлучила;

-о обновљеном захтеву притужиоца од 19.10.2009.год. није донела одлуку и тиме омогућила двостепеност у поступку;

-у складу са Одлуком о плаћању доприноса за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање (која није стављена ван снаге) није никада планирала средства у буџету Града, чиме је онемогућено обезбеђење услова за евентуално остваривање права по овом основу самосталним и истакнутим уметницима Града, па и притужиоцу;

-што у погледу измене важећих прописа-Закона о култури, који је донет 2009год., није иницирала измене постојеће Одлуке(која није стављена ван снаге) или доношење нове Одлуке о плаћању доприноса за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање за лица која су стекла статус лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе све до 2012год.

На основу утврђених недостатака у раду, заштитник грађана упућује Управи за образовање, културу, омладину и спорт следеће

М и ш љ е њ е

Управа за образовање, културу, омладину и спорт треба да:

- без одлагања донесе одлуку о захтеву притужиоца, поднетом лично и предлозима преко Савеза естрадно музичких уметника Србије током 1998год., 2009. и 2010.год.;

-предвиди и предложи средства у буџету Града Ниша за потребе исплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за лица која су стекла статус лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, у поступку ребаланса буџета или за буџетску 2013годину.

Управа за образовање, културу, омладину и спорт обавестиће заштитника грађана у року од 15 дана од пријема ове препоруке, о поступању по њој.

р а з л о з и

Поступајући по притужби М. Д. из Ниша, по прибављеној информацији од Управе за образовање, културу, омладину и спорт и након обављених разговора са притужиоцем и представницима управе, заштитник грађана је утврдио:

-да се притужилац током 1997.год.обратио Извршном одбору Града-председнику, захтевом за плаћање доприноса за пензијско инвалидско осигурање, као самосталном уметнику, којом приликом је доставио и потребну документацију и доказе и добио усмену потврду да ће његов захтев бити уважен и да ће у складу са важећим прописима Град преузети плаћање ове обавезе. Упућен је да пред надлежном Пореском управом поднесе захтев за обуставу његовог задужења по основу ове обавезе;

-да је притужилац поступио по договору и од 01.01.1997год. не задужује се решењима за доприносе за социјално осигурање од стране Пореске управе;

-да је Савез естрадно-музичких уметника Србије такође поднео захтев/предлог за плаћање наведених доприноса притужиоцу 12.11.1998.год., а у складу са претходним обраћањем Извршног одбора Града да им овај Савез достави имена самосталних уметника са пребивалиштем у Граду Ниш;

-да је у периоду подношења наведених захтева/предлога била актуелна градска Одлука о плаћању доприноса за здравствено, пензијско и инвалидско

осигурање самосталних уметника и Правилник о условима и критеријумима за плаћање истих(који нису стављени ван снаге);

-да је, по тврдњи притужиоца, његов захтев упућен надлежном Секретаријату/касније Управи и он је по истом више пута водио усмене разговоре са лицима задуженим његовим предметом, међутим, накнадно је обавештен да његов предмет више не постоји;

-да, по тврдњи Управе, предмет притужиоца по његовом захтеву и предлогу Удружења, није прослеђен Секретаријату/Управи, нити је као такав заведен, па се о њему није ни могло одлучивати и да је управа његов захтев први пут добила и завела 2009.год., након чега су такви захтеви стизали и од Савеза естрадно-музичких уметника;

-да по Одлуци о плаћању доприноса за здравствено, пензијско и инаlidско осигурање самосталних уметника(која још увек није стављена ван снаге), надлежна Управа никада није планирала средства у буџету Града за ове потребе, како би створила услове за евентуално остваривање права и уплату средстава по овом основу, нити је такав предлог упутила;

-да по захтеву притужиоца из 2009год.Управа није донела одлуку(одбацила, усвојила или одбила захтев), већ је по његовом обраћању Градском већу и Председнику Скупштине Града, истима достављала обавештења о свом виђењу статуса самог захтева и права притужиоца у склопу законских промена у периоду од подношења захтева до достављања конкретних обавештења;

-да је Управа тек почетком 2012год.упутила предлог Одлуке о плаћању доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за лица која сиу стекла статус лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у виду занимања у области културе;

-да је притужилац остварио право на старосну пензију решењем број 181.1-1 02726/11 од 07.12.2011год., којим му се истовремено обуставља 1/3 пензије у корист рачуна доприноса за пензијско инвалидско осигурање, док се не намире неуплаћени доспели доприноси који на дан 01.11.2011год. износе 328706,55 дин.

Притужилац је истакнути уметник, који живи у Граду Нишу и има у својој биографији ангажовања и активности, које оправдавају основ његовог захтева и које су условиле бројне потврде и препоруке да његов статус буде сагледан од локалне средине на начин који би му указао признање кроз уплату доприноса за социјално осигурање.

Препоруке је притужилац добио од Савеза естрадно-музичких уметника Србије, Нишког културног центра, Гранског синдиката Савеза естрадно-музичких уметника Србије, Академије естрадних уметности Србије, Епископа епархије нишке Иринеја- сада Патријарха, Председника Скупштине Града Ниша. Препоруке садрже став и однос према уметничкој делатности притужиоца, у смислу да је као вокални солиста наступао на више од хиљаду концерата у земљи и иностранству, фестивала и сабора народне музике, негујући изворне вредности српске традиционалне музике, на којима је добијао и велики број награда и признања(Естрадна награда Југославије и Естрадна награда Србије). Његов допринос сматрају немерљивим, посебно као креатора и организатора ових активности на југу Србије, као председника

Друштвене организације „Хармонија“ Ниш и потпредсеника Савеза естрадно-музичких уметника Србије.

Несумњиво је да притужилац има све референце да у свом граду буде сагледан и уважен као истакнути уметник, који је уназад 40 година кроз своје музичко ангажовање афирмисао средину из које потиче и у којој живи. Адекватним односом према њему и онима који су у истом статусу самосталних/истакнутих уметника, Град би потврдио њихов допринос културном развоју локалне заједнице, која је, између осталог, препознатљива и по њима. На тај начин би била упућена и порука наступајућим талентима и уметницима да могу и треба да остану у средини, која ће их вредновати на начин који ће им омогућити или побољшати достојанствени статус и положај и егзистенцију.

Несумњиво је, такође, да се притужилац још 1997/1998.год. обраћао и поднео све доказе Извршном одбору Града за регулисање наведеног права и најмање треба да сноси последице за неадекватно завођење и формирање предмета, и даље поступање са истим. Да је тако, потврђује чињеница што је сам уплаћивао доприносе по основу социјалног осигурања до краја 1996.год., а да их од 01.01.1997год. не уплаћује, управо по упућивању и обећању да ће ту обавезу преузети Град. Нема места сумњи да он не би наставио са сопственом уплатом, и тиме себе ставио у потпуно неповољан положај, да није добио позитивно мишљење о свом захтеву и праву.

Код чињенице да је дошло до законских промена, на које се Управа позива, да Закон о култури, који је донет 03.09.2009.год., у чл.70. регулише да средства за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање за лице које је стекло статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе обезбеђују се у буџету аутономне покрајине, односно буџету јединице локалне самоуправе, у складу са законом, да је Градском већу од Управе тек упућен предлог Одлуке за плаћање наведених доприноса, очигледно је да је постојао и постоји пасиван однос Управе према вршењу јавних овлашћења и одлучивању о праву притужиоца.

У циљу поштовања принципа добре управе који се, између осталог, огледају у вођењу рачуна о интересима странака, заштитник грађана упућује Управи за образовање, омладину, културу и спорт мишљење, са уверењем да ће се исказати спремност за сарадњу у остваривању надзорне и корективне функције овог органа.

Заштитник грађана
Добрила Здравковић